

LIPPUKUNNAN OMA YHTEISVASTUUHANKE

**&
PIIRIN
YHTEISEEN PARTIOON -HANKE**

LIPPUKUNNAN OMA YHTEISVASTUUHANKE

Kelpaisiko 1000€?

Onko lippukunnallanne hyvä idea esimerkiksi hankkeeksi sopivalle tapahtumalle, mutta ei rahaa sen toteuttamiseen? Ei hätää! Vuoden 2016 Yhteisvastuukeräykseen osallistuneet lippukunnat voivat toteuttaa oman yhteisvastuuhanke vuosien 2017 ja 2018 aikana. Hanke voi olla mitä tahansa aina lainavarusteiden hankkimisesta yksittäiseen tapahtumaan tai täysin uuden toimintamallin aloittamiseen. Hankkeen voi toteuttaa yksin tai yhdessä toisten lippukuntien kanssa. Rahoitusta yksi lippukunta voi hakea 300€-1000€ (eli kaksi lippukuntaa yhdessä 600€-2000€). Miten rahoihin pääsee käsiksi?

1. Unelmoi ja ideoi

Mitä haluaisitte tehdä? Melkein mikä vain on mahdollista.

2. Ota selvää ja innostu

Ketkä alueellanne harrastavat partiota – ketkä eivät? Hankkeen tavoite on mahdollistaa partion harrastaminen lapsille ja nuorille, jotka edustavat ryhmiä, joita ei syystä tai toisesta vielä partiosta löydy. Näitä ovat esimerkiksi eri tavoin vammaiset, maahanmuuttajataustaiset, heikommista sosioekonomisista lähtökohdista tulevat ja yksinäiset lapset. Mitä voisitte tehdä tavoittaaksenne kohderyhmän?

3. Hae tukea 30.11.2016 mennessä

Lippukunnalla on jo ajatus omaksi yhteisvastuuhankeeksi, hienoa! Muista hakea rahoitusta **ennen 30.11.** Lisätietoa lippukunnille annettavasta tuesta ja linkki hakulomakkeeseen löytyy Suomen Partiolaisten nettisivulta www.partio.fi/yhteisvastuu -> Tukea lippukuntien toimintaan. Lomakkeen täyttö on helppoa. Kerrot vain, mikä teidän hankkeenne on sekä mitä varten haluatte tehdä sen ja kuinka paljon rahoitusta tarvitsette.

4. Toteuta 2017-2018

Kun tuki on myönnetty, ei muuta kuin hanketta toteuttamaan! Yhteisvastuuhankeita toteutetaan vuosina 2017-2018 ympäri Suomea.

5. Raportoi

Hankkeen jälkeen siitä on raportoitava, jotta rahojen tiedetään menneen tarkoituksenmukaiseen toimintaan.

6. Jatka uutta toimintamuotoa hankkeen päätyttyä

Vaikka Yhteisvastuuhanke on virallisesti ohi, sen aikana luotuja uusia toimintamuuotoja kannattaa pitää yllä.

Miksi heittää vaivalla kehitetyt ideat roskikseen?

Tämän vihkosen sivuilta löydät hyödyllistä tietoa ja vinkkejä oman lippukuntanne yhteisvastuuhankkeen ideoinnin avuksi.

#yhteiseenpartioon

YHTEISEEN PARTIOON

Suomen Partiolaisten lasten ja nuorten syrjäytymistä estävä hanke ”100 uutta tapaa tehdä partiota” oli vuoden 2016 Yhteisvastuukeräyksen kotimaan keräyskohde. Keräystuoton yhdellä osuudella piirit toteuttavat oman yhteisvastuuhankkeensa Yhteisvastuukeräyksen ohjauksessa.

Lounais-Suomen Partiopiirissä tuon hankkeen nimi on Yhteiseen partiioon. Hankkeen päämääränä on luoda uusia tapoja tehdä partiota, vastata lippukunnista nousseisiin konkreettisiin partion harrastamisen esteisiin lisäämällä syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten mahdollisuuksia löytää oma paikkansa partiosta. Yhteiseen partiioon -hankkeen voi karkeasti jakaa kahteen osioon, jotka ovat toimintamerkki ja lippukunnille annettava tuki.

TUKI LIPPUKUNNILLE

Yhteiseen partiioon -hanke antaa vuosien 2017-2018 aikana monenlaisia tukea lippukunnille. Suunnitteilla on ainakin tuottaa materiaalia ja koulutusta lippukuntien käyttöön hankkeen teemoista. Niitä ovat esimerkiksi sisupartio toiminta, monikulttuurisuus partiossa, vähävaraiset perheet sekä yksinäiset lapset.

Yhteiseen partiioon -hankkeemme tarjoaa myös konkreettista ohjausta ja vastauksia lippukuntien kysymyksiin koko piirikoneiston voimin. Piirin hanke voi myös kytkeytyä lippukunnan omaan yv-hankkeeseen. Esimerkiksi, jos lippukunta lähtisi suunnittelemaan sisupartioyhmän perustamista. Materiaalia, koulutusta ja ohjauksellista tukea on tarjolla piirin hankkeelta. Toimintaympäristö voi tarvita joitakin uudistuksia vaikka kololle. Nämä kulut lippukunta voisi anoa lippukuntahankkeena.

TOIMINTAMERKKI

Tammikuusta 2017 partioparaatiin 2018 jokaisessa Lounais-Suomen Partiopiirin lippukunnissa kaikki ikäkaudet suorittavat Yhteiseen partioon -merkkiä. Sen avulla lapset, nuoret ja aikuiset pääsevät tutustumaan erilaisuuteen ja oppivat ymmärtämään sitä entistä paremmin.

Millaista oikeasti on olla pakolainen? Mitä haasteita kohtaat arjessasi, jos sinulla on liikuntavamma? Kuinka itse asennoidun tuntemattomia kohtaan?

Aktiviteetit antavat lisäksi lippukunnan johtajistolle pohdittavaa.

Onko kuka tahansa tervetullut meidän lippukuntaamme? Miten mahdollistamme yhä useampien lasten ja nuorten osallistumisen partioon?

Yhteiseen partioon -merkkiin sisältyviä aktiviteetteja on mahdollista hyödyntää lippukunnan oman yhteisvastuuhankkeen toteuttamisessa ja toisin päin.

VÄHÄVARAISET PERHEET

Miten lippukunta voisi huomioida vähävaraisten perheiden lapset ja nuoret paremmin?

Kaikki tietävät, että harrastukset ovat lapsille ja nuorille tärkeitä, sillä niiden kautta löytää ystäviä ja mielekästä tekemistä. Valitettavasti monet suositut harrastukset maksavat aivan liikaa monille perheille. Onneksi partio on halpa vaihtoehto. Onkin erityisen tärkeää, että partiossa huolehdimme, ettei vähävaraisuus estä kenenkään osallistumista retkille, tapahtumiin tai viikoittaisiin kokouksiin. Seuraavien vinkkien avulla lippukuntanne voi huomioida vähävaraisten perheiden partiolaiset entistä paremmin:

- Pidä huolta, että jokainen on tietoinen partion jäsenmaksun **vapautusmahdollisuudesta**. Vaikka tieto mahdollisuudesta tulee jäsenmaksun laskun mukana, siitä on hyvä kertoa jo heti ensimmäisessä infopakettissa, kun lapsi liittyy partioon. Muistuta, että vapautusta tulee hakea ennen laskun eräpäivää. Muistakaa huomioida myös vapautusmahdollisuus lippukunnan mahdollisesta omasta jäsenmaksusta
- Ainakin lapsen tai nuoren lähijohtaja on yleensä tietoinen perheen vähävaraisuudesta. Sopikaa johtajiston kesken, että jos perheen taloudellinen tilanne on johtajan tiedossa, perheen kanssa voidaan sopia esimerkiksi lippukunnan omien tapahtumien **osallistumismaksuista vapautumisesta**. Kaikkiin retki- ja leirikirjeisiin voi liittää tekstin, jossa kerrotaan, että osallistumismaksusta voi hakea vapautusta. Perheiden yksityisyyden kannalta olisi hyvä, ettei vapautuksista sovita koko johtajiston kesken, vaan lippukunnanjohtaja on vastuussa asiasta.
- Hankkikaa lippukunnallenne **lainavarusteita**, joita vähävaraisten perheiden lapset voivat tarvittaessa lainata. Jokaisella lippukunnalla tulisi olla ainakin ylimääräinen makuupussi ja makuualusta, sekä partiopaita (vasemman hihan merkit kiinni ommeltuna). Muistakaa tiedottaa lainattavien varusteista erityisesti ennen retkiä, leirejä ja muita mahdollisia tapahtumia ja kertokaa, kuinka ne voi saada käyttöönsä.
- Jos lippukunnassanne ei vielä ole käytössä **sisaralennusta** esimerkiksi retkimaksuihin, harkitkaa, voisiko sellaisen käytännön aloittaa.

- Olkaa yhteydessä oman kuntanne **sosiaalitoimeen** ja kysykää, olisi-ko sen mahdollista auttaa vähävaraisten maksuissa ja varusteissa. On erityisen tärkeää, että sosiaalitoimi on tietoinen siitä, mitä partio on ja miksi sitä pitäisi tukea. myös oman seurakunnan diakoniatyöltä voi pyytää tukea vähävaraisen lapsen tai nuoren partiosta syntyviin kustannuksiin.
- Jos lippukuntanne rahat ovat tiukilla, tehkää retkiä ja leirejä **pienem- mällä budjetilla**. Lapset ja nuoret arvostavat luontoa, yhdessä olemista ja kivaa tekemistä. Aina ei tarvita kalliita ihmeellisyyksiä.

Mitä ikinä lippukuntanne tekee vähävaraisten perheiden huomioimiseksi, siitä on tärkeää tiedottaa joka paikassa ja kaikille tasaisesti. Siten ei tarvitse miettiä, kehtaako vapautusta tarjota vain yhdelle perheelle henkilökohtaisesti. Tehokas tiedottaminen myös madaltaa kynnystä avun pyytämiseen.

Yhteiseen partioon -hankkeen on tarkoitus tuoda esille partioharrastuksen edullisuutta niin partiolaisille kuin partion ulkopuolisille.

MAAHANMUUTTAJAT

Monikulttuuriseksi lippukunnaksi?

Partioihanteet ja partiolupaus antavat meille suuren syyn monikulttuuriselle toiminnalle. Me rakennamme ystävyyttä yli rajojen, kunnioitamme toista ihmistä, lupaamme rakastaa omaa maatamme ja maailmaa. Nyt on todella hyvä aika muuttaa sanat teoksi omassa lähiympäristössä.

Syksyllä 2015 Suomeen saapui ennätysmäärä turvapaikanhakijoita. Se sai meidät ymmälleen ja toisaalta miettimään, miten monikulttuurisuuden haasteisiin voisi paremmin vastata. Vaikka partio onkin kansainvälinen liike, kaikkialla ei sitä kuitenkaan tunneta. Partio saattaakin olla outo ilmestys, ja kukapa lapsensa lähettäisi harrastukseen, joka on vieras ja outo. Maahanmuuttajissa ja maahanmuuttajataustaisissa lapsissa, nuorissa ja aikuisissa on potentiaalia kasvattaa lippukunnan jäsenmäärää ja monipuolistaa toimintaa. Toivotetaan kaikki aidosti tervetulleiksi - mutta miten?

Se on helpommin sanottu kuin tehty. Tuskin mikään lippukunta on oviaan maahanmuuttajilta sulkenut. Siitä huolimatta maahanmuuttajataustaisia jäseniä on partiossa kovin vähän. On syytä pysähtyä miettimään, onko partion yleisesitteen kääntäminen usealle kielelle ollut ihan riittävä toimenpide.

Kokeillaanpa jotain ihan uutta.

- Aloitetaan aikuisista. Koulutetaan maahanmuuttajaryhmän aikuisista ryhmänjohtajia ja partionjohtajia. Kun oman viiteryhmän aikuinen on johtajana, on ehkä helpompi liittyä mukaan.
- Lähdetään ulos kololta. Mitä, jos partiolaiset kokoontuisivatkin siellä, missä maahanmuuttajataustaiset nuoretkin kokoontuvat. Luontevan yhteistyön kautta voisi partiokin alkaa kiinnostamaan.
- Hyödynnetään perhepartiota. Monissa kulttuureissa eletään perhekeskemmin kuin Suomessa. Perhepartion kautta partio voisi tulla tutuksi perheen äidille ja isälle ja sitä kautta ehkä rohkaisu harrastuksen aloittamiseen voisi löytyä.
- Ole ystävällinen. Ajattele, jos asuisit uudessa maassa vuosia ja et saisi yhtään paikallista ystävää. Partiolaisina voimme tarjota ystävyyttä yli rajojen, helposti.
- Lopetetaan auttaminen ja opettaminen. Maahanmuuttajat voivatkin auttaa joissain asioissa meitä. Heistä löytyy talkoolaisia ja vaikka opettajia meille uuteen asiaan.

Tässä muutama ajatus, joiden pohjalta lippukunnan yhteisvastuuhanketta voi lähteä ideoimaan. Yhteiseen partioon -hanke aikoo tuottaa lisää materiaalia monikulttuurisemman partion tueksi.

Meidätkö lippukuntaan sisupartiolaisia?

Jos sisupartiotoiminnan aloittaminen kiinnostaa edes hiukan, se kannattaa tehdä seuraavan kahden vuoden 2017–2018 aikana, jolloin Yhteisvastuukeräyksen 2016 tuotolla voidaan tukea uusien ryhmien perustamista koulutuksen, materiaalien, avustajapestin ja ohjauksen kautta.

Sisupartion historiaa ja taustaa lyhyesti

Suomessa sisupartiotoiminta aloitettiin 1928 Sokeainkoululla Helsingissä. Nimitys sisupartio syntyi nimikilpailun tuloksena 1947. Sisupartion merkki on kansainvälinen. Siinä on jalussolmu kuvaamassa paksumman köyden ja heikomman köyden yhdessä muodostamaa vahvaa solmua. Jalussolmun keskellä on sisukkuudesta kertova sammakko. Sisutarina kertoo, kuinka kaksi sammakkoa tipahtivat kerma-astiaan. Toinen sammakoista koki nesteen oudoksi uida, luovutti ja hukkui. Toinen sammakko räpiköi, räpiköi ja räpiköi kunnes kerma muuttui voiksi, jonka päältä sammakko pääsi hyppäämään pois astiasta ja pelastui.

Lounais-Suomen Partiopiirin alueella sisupartiotoimintaa on ollut sotien jälkeen 1940-luvun lopulta asti. Tällä hetkellä sisupartiolaisia on piirisämme toista sataa. He toimivat seuraavissa lippukunnissa: Auran Eräkurjet, Henrikin Tapulitytöt (Turku), Karimo (Rauma), Leirisiskot (Salo), Maarian Kämmevät (Turku), Marjatat ja Mikon Pojat (Somero), Mietoisten Kolopuutintit, Nuotiotytöt (Turku), Porin Tulitikut ja Turun Sinikotkat. Sisupartioon halukkaita on enemmän kuin mitä näihin lippukuntiin voidaan ottaa.

Piirin sisutoimintaa koordinoi sisualue. Sen jäsenet tulevat niistä lippukunnista, joissa on sisutoimintaa. Sisualue järjestää sisupartiolaisille vuosittain omat piirin sisutapahtumat ja pyrkii varmistamaan muiden tapahtumajärjestäjien kanssa, että sisupartiolaiset voisivat osallistua heille mielekkäisiin partiotapahtumiin turvallisesti. Sisualueen puheenjohtaja on Leena Aula, p. 0405370757, leena.aula@gmail.com.

Piiriin on suunnitteilla sisujaoston perustaminen mahdollisimman pian. Sen tehtävänä olisi erityisesti sisutoimintaan innostaminen ja uusien ryhmien tukeminen. Ilmianna itsesi tai kaverisi partiotoimistoon Leenalle, p. 0503129427, leena.hongell@partio.fi.

Sisupartion merkityksestä sisupartiolaiselle ja koko lippukunnalle

Sisupartiolainen on erittäin ylpeä omasta partioharrastuksestaan. Sisupartiolainen on melko itsenäinen toimija, vaikka toimitaankin ryhmässä. Ryhmään kuuluminen ja partiokaveruus ovat myös sisupartiolaiselle tosi tärkeitä juttuja. Jos koko lippukunta oppii toimimaan yhteistyössä sisupartiolaistensa kanssa, hekin ovat todennäköisesti ylpeitä sisupartiolaistaan ja oppivat kokemaan jokaisen yhtä arvokkaana ihmisenä.

Aikuiset toimivat sisupartiotoiminnan mahdollistajina, mikä on arvokasta partiotyötä. Kaikista partiolaisista ei tule johtajia. Sisupartioryhmä tarvitsee tekeviä käsipareja aina ei-sisuryhmää enemmän. Samoaja-vaeltajaikäinen voi löytää itselleen henkilökohtaisen partioavustajan pestin, mistä hänellä voi olla paljonkin hyötyä myöhemmin elämässä opiskelupaikkaa tai töitä hakiessa.

Johtajien ja apuohjaajien kiinnostuksen selvittäminen

Kaikkein tärkeintä on aito kiinnostus ja innostus sisupartiotoiminnan mahdollistamiseen. Jos pienikin kipinä on kytemässä jossain lippukunnan aikuisessa, kipinän vahvuutta kannattaa lähteä yhdessä testaamaan. Kannattaa ottaa yhteyttä sisupartiota toteuttavaan lippukuntaan tai kysyä partiotoimistosta, miten pääsisi tutustumaan sisupartiotoimintaan jossakin. Esimerkiksi jokakeväsissä Kurnunkierros-partiotaitokisoissa rasteilla on usein avustajia tavallisista lippukunnista. Jotain voi tarjoutua tekemään tai sitten vain kysyä pääsyä mukaan seuraamaan toimintaa kololle tai retkelle. Jos paikkakunnalla on jokin vammaisyksikkö, voi tarjoutua tekemään sinne vaikka lauluiltaa. Kyllä se kipinän hehkun määrä siinä samalla selkenee.

Oman paikkakunnan sisupartiotarpeen selvittäminen

Tulevia sisupartiolaisia yleensä aina löytyy, mutta toki paikkakuntakohtaisia eroja on. Voi ottaa yhteyttä paikalliseen vammaisjärjestöön tai erityiskouluun. Lippukunnan koloa kannattaa tiiraila uusin silmin. Korkeat rappuset estävät liikuntarajoitteisten pääsyn kololle ja varaston nurkassa on vaikea pitää sisupartioryhmän kokousta. Tarvitaan tilaa pöydän äärellä, mutta myös tilaa liikkumiseen ja leikkimiseen. Alusta asti kannattaa muodostaa sisuryhmää edes vähän samantapaisista lapsista, jolloin joku ei aina loista kaikessa ja joku ei onnistu koskaan missään, koska ei pysty tekemään mitään yhteisiä juttuja.

Toiminnan aloittaminen

Kaksi lippukuntaa voi perustaa mainiosti myös yhteisen sisupartioryhmän, jos siten niitä käsipareja saadaan mukaan enemmän. Ehkä toisella lippukunnalla on paremmat, esteettömämmät tilat toimintaan ja toisella enemmän innostuneita aikuisia, samoajia tai vaeltajia.

Sisupartiolainen on vähään tyytyväinen. Hän on usein jo yhdessäolosta äärettömän iloinen. Yhteishenkeen on hyvä panostaa alusta asti. Partiomaiset asiat, kuten ryhmän nimi, tunnus/viiri, alku- ja loppumenot tekevät ryhmästä partioryhmän eikä vammaiskerhon. Yksinkertainen on kaunista ja toimivaa: retki kolon pihalle, teenkeitto trangialla, pelit, laulut ja leikit. Elämys syntyy pienestä. Sisupartiolaiselle on iso juttu, kun hän on tullut kotoa tai asuntolasta partioon toisten ihmisten luo.

Kun vetäjät ovat ensin tutustuneet ryhmän jäseniin ja heidän osaamiseensa, voi alkaa soveltamaan partio-ohjelmaa ryhmän toiminnassa. Sisuryhmä voi kokoontua kerran viikossa tai joka toinen viikko. Kerran kuukaudessa on liian harvoin varsinkin uudelle ryhmälle.

Kouluttautuminen

Yhteisvastuuhankkeen sisällä on tarkoitus tarjota lippukunnille eri tasoista sisupartioon liittyvää koulutusta ja tukimateriaalia. Koulutusta kannattaa hankkia itselleen, koska asioiden pohdiskelu yhdessä luo aina myös innostusta ja auttaa luomaan tärkeää omaa partioverkostoa. Yhdessä tekeminen kannattaa aina.

Sisupartiolaisuuden määritelmä ja ohjelman soveltaminen

Sisupartiolaisia ovat partiolaiset, jotka tarvitsevat erityistä tukea partiossa vamman, pitkäaikaissairauden tai muun ominaisuuden takia. Sisutoiminnassa on ohjaajia enemmän kuin muissa ryhmissä ja tarvitaan aikuisen tukea. Partio-ohjelmaa sovelletaan osanottajien tarpeiden mukaan.

Ryhmän aikuiset tietysti päättävät, minkä ikäkauden ohjelmaa sovelletaan sisuryhmässä, koska he tuntevat ryhmän tason. Jos uusista sudenpentuikäisistä sisupartiolaisista muodostetaan sisulauma, he tietysti soveltavat sudenpentuikäkauden ohjelmaa. Varmasti suurin osa sisupartiolaisistamme käyttävät seikkailija- tai tarpojaohjelmaa ja sen vuoksi Reppu-kirja on käännetty selkosuomeksi.

Toimintasuunnitelma ja talousarvio

Sisupartiolaiset maksavat jäsenmaksunsa kuten muutkin partiolaiset. Sisupartiolle kannattaa tehdä myös oma toimintasuunnitelmansa ja talousarvionsa. Perheiden tulee tietää, mikäli sisupartiolaisilla on jotain muuta tavallisten koloiltojen lisäksi, koska sisupartiolainen haluaa olla ryhmänsä mukana kaikessa.

Sisupartiotapahtumiin tarvitaan aina hieman enemmän väkeä avustajiksi ja liikkuminen muutenkin voi olla haasteellisempaa. Kannattaa etukäteen selvittää esimerkiksi leirikeskuksesta, onko avustajilla sama leirimaksu. Kannattaa selvittää myös, onko mahdollista anoa esim. taustayhteisöltä erityistukea näihin retki- ja leirimaksuihin. Ensimmäiset yöretket kannattaa tehdä mökkimajoitukseen lippukunnan kämpälle tai johonkin esteettömään leirikeskukseen. Teltassa yöpyminen partioleirillä tekee sisupartiolaisesta vielä vahvemman partiolaisen.

Koskaan ei voi korostaa liikaa sitä, että sisupartio toiminnan järjestämistä saa itselleen erittäin hyvän mielen, elämyksiä sekä paljon omaa mieltä avartavia ajatuksia. Harkitkaa sitä!

Kysyttävää lippukunnan tai piirin yhteisvastuuhankkeista?

yhteiseenpartioon@lounaissuomenpartiopiiri.fi

#yhteiseenpartioon #partioscout

**PARTION
YHTEISVASTUUKANKE
2017-2018**